

Vladimir EGOROV

XII

Wereldjeugdfestival

door de ogen
van de buitenlandse
deelnemers en gasten

Internationaal jaar van de jeugd 1985

Vladimir
EGOROV

XII

Wereldjeugdfestival
door de ogen
van de buitenlandse
deelnemers en gasten

Uitgeverij Persagentschap Novosti
Moskou 1986

INHOUD

"WE WILLEN ÉÉN LIED ZINGEN MET DE JONGEREN VAN DE WERELD"	3
ENKELE INTERVIEWS BIJ HET HERDENKINGSMONUMENT	6
PROBLEEM NUMMER ÉÉN	8
"DAT LEEK OP HET EIND VAN DE WERELD"	10
"WERK EN GEEN BOMMEN!"	12
"JULLIE GEMEENSCHAP VERDIENT DE GROOTSTE WAARDERING"	14
HET VONNIS LUIDT "SCHULDIG!"	15
"SOLIDARITEIT IS GEEN KEUZE MAAR EEN PLICHT"	18
"HET FESTIVAL IS FEESTDAG EN WERKDAG TEGELIJK"	20
"DEELNAME, ONTWIKKELING EN VREDE"	22
"DOORGAAN MET DE STRIJD"	24
SAMENWERKING, ONAFHANKELIJKHEID EN ONTWIKKELING	25
INTERVIEW MET COMMENTAAR, OF DE "DRIE WETTEN" VAN DE SOLIDARITEITSMARKT	28
"WE HEBBEN KONSTRUKTIEVE DISKUSSIES GEVOERD OVER EEN GROOT AANTAL PROBLEMEN"	30
REIS DOOR HET HEDEN EN HET VERLEDEN	32
"O SPORT, JIJ BENT DE VREDE!"	35
"TOT ZIENS OP HET NIEUWE FESTIVAL, VRIENDEN!"	38

Владимир Евгеньевич Егоров
XII ВСЕМИРНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ
ГЛАЗАМИ ЗАРУБЕЖНЫХ УЧАСТНИКОВ И ГОСТЕЙ

на нидерландском языке

Цена 20 коп.

1101000000

© Uitgeverij Persagentschap Novosti, 1986

Acht dagen, van 27 juli tot 3 augustus 1985 brandde boven het grote Olympische stadion in Moskou de vlam van het XII Festival voor de jeugd en studenten. Deze dagen borgen in zich de hoop, problemen en pijn van de huidige wereld, de zorg, onrust en verlangens van de jonge generatie op deze aarde.

De wens om elkaar van dichterbij te leren kennen en te begrijpen en na te denken over wat de jeugd kan doen voor de oplossing van de brandende problemen van de huidige tijd, dat was het wat 40.000 gasten en delegatieleden naar het festival in Moskou bracht; mensen met de meest uiteenlopende politieke, filosofische en religieuze inzichten uit 157 landen en West-Berlijn, de mensen die de ideeën van het festival en zijn leuze "Voor anti-imperialistische solidariteit, vrede en vriendschap!" deelden.

"WIJ WILLEN ÉÉN LIED ZINGEN MET DE JONGEREN VAN DE WERELD"

De beste hotels van Moskou stonden ter beschikking van de gasten en deelnemers aan het XII Wereldfestival. In één daarvan 'Kosmos' was ik een dag voor de opening van het festival. Mijn eerste gesprekspartners waren de jonge Japanners, studenten uit de universiteitssteden Kioto en Osaka, Reiti Murakava en Naoi Sakaue. Wat verwachten zij van het festival?

"Wij zijn geïnteresseerd in letterlijk alle problemen, die de jeugd in Moskou te berde zal brengen," zegt Murakava. "Maar wie in welke van de 15 thematische centra zal deelnemen, dat zullen we later vaststellen als het festival al is begonnen. Het belangrijkste is, dat we willen kennisma-

ken met onze leeftijdsgenoten uit de hele wereld en ons steentje bij te dragen aan de strijd voor de vrede, tegen de kernwapens. Maar in het algemeen willen we één algemeen lied zingen met de jongeren van de hele wereld." Naoi Sakaue spreekt Russisch. Een jaar lang studeert hij het al aan de universiteit.

"Ik ben voor het eerst in Moskou," zegt hij. "We zijn pas de afgelopen nacht gearriveerd en vanzelfsprekend hebben we nog weinig kans gehad ergens naar toe te gaan. Maar de eerste indrukken zijn gewoon geweldig. Moskou is een grote en mooie stad."

De afgevaardigden uit Bulgarije zijn ook 's nachts in Moskou gearriveerd. "Wij zijn om twee uur vannacht gearriveerd," zegt Nikolaj Miltsjev, de leider van de groep jongeren uit de stad Lovetsja. "De stemming is uitstekend. We kregen een warm welkom — bloemen, glimlachen en vriendschappelijke handdrukken."

"Wat verwachten jullie van het festival?" vraag ik opnieuw.

"Wij willen nog een keer met alle deelnemers van het festival ons rotsvast geloof in een goede toekomst van de mensheid onderstrepen, de toekomst is immers in de handen van de jeugd. Ik ben ervan overtuigd dat het festival een enorme rol zal spelen in het leven van de hele planeet. Vandaag is Moskou de stad waarin het hart van de hele progressieve jeugd van de hele wereld zal kloppen."

En hier is de mening van de filmregisseur, dichter en kunstenaar uit Benin, Romain Assongba:

"Tijdens de ontmoetingen op het festival ben ik van plan op te gaan treden met mijn eigen gedichten en ballades. Tevens wil ik mijn politieke affiches tonen. Hun thema is de strijd tegen het kolonialisme en neokolonialisme. Maar daarover kun je niet spreken los van zulke de mensheid verontrustende problemen als de dreiging van een kernoorlog, racisme en segregatie. Tegenwoordig wordt de Afrikaanse bevolking gekonfronteerd met een veelheid aan problemen, die vragen om een oplossing. De taak van de culturele vertegenwoordigers uit de ontwikkelingslanden is een tegenwicht te bieden aan de minderwaardige propagandistische burgerlijke productie, die letterlijk het hele culturele leven van de Afrikanen overspoeld heeft, en onze nationale literatuur, film en

schilderkunst te scheppen, die de echte belangen van de volkeren op ons kontinent zou weerspiegelen. Daarover willen wij, kunstenaars van het Afrikaanse kontinent spreken op dit festival."

Iedereen moet Moskou wel mooi vinden, in het bijzonder tijdens het festival. Dat zeggen Michael en Andrea Green, een echtpaar uit de VS. Na hun terugkeer zijn ze van plan hun vrienden alles te vertellen wat ze hebben gezien. De Amerikanen, zo vinden zij, krijgen van dag tot dag valse informatie over de Sovjet-Unie. Dat bevordert niet het wederzijds begrip tussen de beide volkeren en uiteindelijk het bewaren van de vrede. Toch, om in de vrede te leven, moeten de volkeren beter elkaar kennen leren. Juist erin bestaat de belangrijkste taak van het festival.

"Toen we in Moskou waren aangekomen, zijn we direct in de sfeer van gastvrijheid en vriendschap gedoken," dat zegt de leider van de deelnemers van Solomonseilanden, Steven Check. "In Moskou zullen we vast en zeker echte vrienden vinden. We hopen ook, dat het Moskouse festival ons in de gelegenheid zal stellen contacten te leggen met jongerenorganisaties uit andere landen. Bovendien zullen deelname aan de gebeurtenissen, de bezoeken aan de nationale clubs, de thematische centra's en de te verwachten discussies ons in staat stellen op de hoogte te raken van de vele ingewikkelde problemen van de huidige tijd, die de jeugd in de hele wereld tegenwoordig zo bezighouden, zo ook de jongeren van de Solomonseilanden."

Enkele uren later waren alle deelnemers en gasten van het festival getuigen van de buitengewoon feestelijke en kleurrijke openingsceremonie van het XII Wereldfestival. Meer dan 150 delegaties trokken met muziek en liederen in plechtige optocht over de atletiekbaan van het Lenin-stadion onder het niet tot bedaren komende applaus van meer dan honderdduizend toeschouwers. Boven de tribunes brandde de vlam van het festival dat ontstoken was bij de eeuwige vlam van het graf van de Onbekende soldaat bij de Kremlinmuur. Tegen de hemel ontvouwde zich de vlag van het XII Wereldfestival. De Secretaris-Generaal van het Centraal Comité van de CPSU, Michail Gorbatsjov richtte zich met een warm welkomstwoord tot de gasten en deelnemers van het festival, waarbij hij m.n. opmerkte: "De wereld van morgen, de wereld van de

komende eeuw, dat is jullie wereld, beste vrienden. Hoe deze eruit zal zien, zal in veel opzichten afhangen van jullie ideeën en daden nu".

...Het feest voor de jeugd was begonnen.

ENKELE INTERVIEWS BIJ HET HERDENKINGSMONUMENT

Op een vroege zonnige ochtend op de 28e juli, de tweede dag van het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten, namen meer dan tweeduizend delegatieleden deel aan het vrijwillige werk aan de bouw van het Overwinningsgedenkteken van het Sovjet-volk tijdens de Grote Vaderlandse Oorlog van 1941—1945 op de Poklonnaja-heuvel. Jongeren uit Hongarije, Bulgarije, Polen, de DDR, de VS, Canada, Frankrijk en vele andere landen werkten hier niet alleen een hele dag, maar besloten ook eenstemmig het verdiende geld van die dag over te maken op het fonds voor de oprichting van dit gedenkmplex, dat overigens gebouwd wordt uit de vrijwillige bijdragen van het Sovjet-volk.

"Waarom vindt U het belangrijk deel te nemen aan de bouw van het Overwinningsmonument?" vraag ik aan de jonge Fransman Serge Tocreau.

"De overwinning op het fascisme is in de geschiedenis een geweldige gebeurtenis voor zowel het Sovjet-volk, als de hele wereld," zegt hij. "Deze overwinning heeft ook een grote rol gespeeld in de geschiedenis van Frankrijk. Ik vind dat 1945 het sterrenjaar was voor alle mensen die vchten voor hun vrijheid en voor het geluk op de aarde. In Frankrijk hebben tegenwoordig veel mensen de lessen van de geschiedenis vergeten, vergeten wat het fascisme en racisme is, dat vindt men niet zo erg. Daarom zijn wij hier naar toegekomen om te tonen dat niet iedereen in Frankrijk er zo over denkt."

Een andere jongeman met wie ik kennis had gemaakt op het bouwterrein, kwam uit de DDR. Hij heet Bernd-Uwe Zollter. Ik stel hem dezelfde vraag.

"Wij zijn naar Moskou gekomen om met de jongeren uit de hele wereld te praten over wat er nodig is, om de vrede te bewaren. Voor de vrede is strijd noodzakelijk. En de jongeren uit de DDR doen er alles aan, om te voorkomen dat er van Duitse bodem weer een oorlog begint. Dit jaar

hebben we het feit dat het veertig jaar geleden het fascisme overwonnen is, gevierd als een nationale bevrijdingsdag. Vooral het Sovjet-leger en het Sovjet-volk hebben ons land de bevrijding gebracht. Daarom beschouwen we het als onze plicht deel te nemen aan de oprichting van het Overwinningsmonument, aan de vereeuwiging van de daad van het volk, dat een beslissende bijdrage aan de verplettering van het fascisme heeft geleverd."

Opnieuw herhaal ik de vraag, maar nu aan een vertegenwoordiger van Canada, aan de vice-voorzitter van het nationaal voorbereidingscomitee Sylvie Baillargeon.

"Wij doen mee aan de bouw van het Overwinningsmonument, omdat we willen tonen, dat we de lessen van de Tweede Wereldoorlog niet vergeten hebben en een nieuwe oorlog moeten voorkomen. Volgens mij heeft de Sovjet-Unie een beslissende rol gespeeld in de verplettering van het fascisme, en daardoor een grote invloed gehad op de daarna volgende loop van de gebeurtenissen op onze planeet. Ik beschouw het als plicht van onze landen, deze verdienste te erkennen en te respecteren. Bovendien, de eer bewijzen aan diegenen, die tijdens deze strijd omgekomen waren. En nog een andere belangrijke historische les van de overwinning is ook het bevatten van het feit, dat een land met een ander sociaal systeem bereid is met ons samen te werken."

"Wij juichen de bouw van het Overwinningsmonument hier in Moskou toe, omdat dat volledig beantwoordt aan de doelen van onze organisatie, de vereeuwiging van de gedachten aan de gevallen en het voorkomen van een nieuwe oorlog," zo formuleerde Sabina Dekker-Horst, directeur van het Coördinerend Komitee voor Internationale Vrijwilligersdienst haar houding t.o.v. festivalaktie op de Poklonnaja-heuvel.

"Sabina, wat doet jullie organisatie?" vraag ik geïnteresseerd.

"Internationale vrijwilligersdienst werd opgericht na de Tweede Wereldoorlog op initiatief van de UNESCO. Aan het werk daarvan wordt deelgenomen door organisaties uit meer dan 110 landen. Het hoofdkwartier bevindt zich in Parijs. Onze organisatie besteedt de meest aandacht aan de verwezenlijking van projecten in de ontwikkelingslanden, maar ook in staten die te lijden hebben gehad van het fascisme ten tijde van de Tweede Wereldoorlog, aan de oprichting van jongerenwerkkampen, die werk verrichten

op kosteloze basis. Met andere woorden; de verwezenlijking van burgerlijke hulp. Wij bouwen scholen, verschillende voorlichtings- en culturele instellingen."

"Neemt de Internationale vrijwilligersdienst ook deel aan de anti-oorlogsbeweging?"

"De strijd voor de vrede is een van de belangrijkste doelen in ons werk. Zo richten we jongerenssolidariteitswerkkampen en antifascistische solidariteitswerkkampen voor de vrede o.a. op het territorium van voormalige concentratiekampen op. We beschouwen het als onze plicht er alles aan te doen dat alle levenden op aarde kennis hebben van de daden van de gevallen in de strijd tegen het fascisme in de jaren van de Tweede Wereldoorlog en zich dat zullen blijven herinneren. Wij zullen er ook alles aan doen dat de oorlog zich nooit meer zal herhalen."

PROBLEEM NUMMER ÉÉN

Er bestaat op aarde geen belangrijker taak dan het verdedigen van de vrede, het afwenden van een kernoorlogsgevaar en het verstevigen van de internationale veiligheid. Dat is de eenparige conclusie van alle jongeren die aan het XII Wereldfestival hebben deelgenomen. In welk themacentrum de discussie ook gevoerd is, welke problemen er aan de 'ronde tafel' ook besproken zijn, tijdens ontmoetingen met beroepsgenoten, welke standpunten de delegatieleden uit de verschillende landen ook innamen, het sleutelwoord, waardoor iedereen verenigd werd, was 'vrede'.

Natuurlijk het belangrijkste centrum hiervoor was thema-centrum no.1 — voor vrede en ontwapening. Hier bespraken de delegatieleden vooral problemen als: wegen en middelen om een kernoorlog te voorkomen, het volledig verbod en verwijdering van kernwapens en andere massale vernietigingswapens, de beperking van de conventionele bewapening, het voorkomen van een bewapeningswedloop in de kosmos en de opvoeding van de opgroeiende generatie in de geest van de vrede.

Op een van de festivaldagen, 30 juli, werd er een verklaring gepubliceerd van de Secretaris-Generaal van het Centraal Komitee van de CPSU Michail Gorbatsjov. Daarin werd m.n. gewezen op het feit dat de Sovjet-Unie het besluit had genomen eenzijdig alle kernproeven stop te

zetten vanaf 6 augustus 1985 en riep de regering van de VS vanaf die datum, de dag die in de hele wereld herdacht wordt als de dag van de tragedie van Hiroshima, de kernexplosie stop te zetten.

De beslissing over het moratorium op alle kernproeven werd door de deelnemers van het festival enthousiast goedgekeurd en ondersteund. Al 's ochtends op 30 juli werd er in het internationale perscentrum van het festival een verklaring van de Poolse delegatie verspreid: "Wij jonge Polen," zo stond er in de verklaring, "deelnemers van het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten in Moskou, verklaren namens onze kameraden, hierbij de historische les van de Tweede Wereldoorlog, die een tragisch verloop had voor ons volk, in acht nemend, dat wij met vreugde ondersteunen de verklaring van de Secretaris-Generaal van het CK van de CPSU M. S. Gorbatsjov, waarin een eenzijdig moratorium afgekondigd wordt op het houden van alle kernproeven vanaf 6 augustus dit jaar, de dag dat het veertig jaar geleden is dat de kernexplosie boven Hiroshima plaats had, tot 1 januari 1986. Wij vinden dat dit belangrijke initiatief de vrede zal bevorderen. Zij bevestigt de consequente en standvastige houding van de Sovjet-Unie en de andere landen van de socialistische gemeenschap in de strijd voor de vrede en de vriendschap tussen de volkeren. Wij verwachten van de staten die ook over kernwapens beschikken, maar vooral van de VS overeenkomstige maatregelen."

Deze verklaring wordt door een Pools delegatielid Jan Vronetski van een commentaar voorzien:

"De leden van de Poolse delegatie ondersteunen geheel het nieuwe vreedzame initiatief van de Sovjet-Unie. Niemand van ons heeft de verschrikkingen van de oorlog aan den lijve meegemaakt, maar we kennen de prijs van de tranen, het lijden en de verliezen. Daarom ondersteunen de jongens en meisjes uit Polen zo van harte de verklaring van Michail Gorbatsjov."

"Ik geloof dat de voorstanders van de vrede in Groot-Brittannië het nieuwe vredesinitiatief van de Sovjet-Unie met voldoening zal verwelkomen," zegt Robert Crampton, lid van de jeugdafdeling van de organisatie 'Campaign for Nuclear Disarmament'. "Mijn vrienden en ik werden ook in het bijzonder getroffen door de omstandigheid, dat in de verklaring van Michail Gorbatsjov over het eenzijdig moratorium op alle kernproeven, eenvoudig en duidelijk wordt

gezegd over het feit dat het moratorium niet alleen het eerste halfjaar van kracht zal zijn, maar ook daarna, als tenminste ook de VS af zullen zien van kernproeven. Helaas worden alle vredesinitiatieven van de Sovjet-Unie voor de burgers in het Westen aangegeven als een of andere propagandistische truc en niet als een wens van de USSR een konstruktieve bijdrage te leveren aan de zaak van de vrede. Men neemt ook nog zijn toevlucht tot een ander middel; men merkt de vredesinitiatieven van de Sovjet-Unie eenvoudig niet op. Zo verging het tussen haakjes ook het huidige festival; dit werd niet opgemerkt door de regerende kringen, noch in de VS, noch in Groot-Brittannië."

Ter ondersteuning van het nieuwe vredesinitiatief van de Sovjet-Unie gaven ook de delegaties van Canada en de Duitse Vredesbond een verklaring uit, evenals vooraanstaande figuren uit de maatschappij — de gasten van festival, zoals Angela Davis, uit de VS en de vice-president van de Wereldvrede Raad Jacques Denis.

Tenslotte haal ik nog de mening aan van de vertegenwoordiger van de overkoepelende raad voor de vakbonden uit Japan, Akigisi Tazavi:

"Als arbeider en vakbondsbestuurder ondersteun ik van ganser harte de verklaring van de Secretaris-Generaal van het Centraal Komitee van de CPSU. Ik ben ervan overtuigd, dat het nieuwe vredesinitiatief van de Sovjet-Unie het maken van vorderingen op het terrein van het verbieden en opruimen van de kernbewapening een grote dienst bewijst. Als ik terugkeer in Japan zal ik mijn kameraden vertellen over deze voorstellen van de Sovjet-Unie. Ik ben ervan overtuigd, dat ze een steun zullen zijn in de strijd van de vredelievende krachten tegen de bewapeningswedloop."

"DAT LEEK OP HET EIND VAN DE WERELD"

Judzi Egussa, een Japanner, die veertig jaar geleden het bombardement van Nagasaki heeft meegemaakt, heeft geluk gehad, als men dat tenminste mag zeggen. Hij is niet alleen aan de dood ontsnapt, maar ook zijn gezondheid is weer hersteld. In Japan noemt men hen nu 'Gibakusja'. Dat betekent: zij die in leven zijn gebleven.

Hij is nu 57 jaar, niet helemaal een festivalleeftijd. Hij is echter naar Moskou gekomen om de jonge mensen van de hele wereld te vertellen over die monsterlijke gebeurtenis, die nu nog, veertig jaar later, leeft in zijn herinnering. Op het festival heeft Egussa een toespraak gehouden op duizendkoppige meetings, die gewijd was aan de slachtoffers van de atoomaanval op Hiroshima en Nagasaki, hij heeft verteld over deze tragedie gedurende talloze bijeenkomsten en gesprekken. Hij vindt dat men er alles over moet weten. Maar niet alleen weten, ook strijden tegen een nucleaire dreiging. En daarna zal het zich niet herhalen.

"Op het moment van de explosie bevond ik me enkele kilometers van Nagasaki. Ik voelde geen angst toen het gebeurde. Er was eenvoudig een vreselijke wind en dan nog die vreemde wolk. De mensen die op het plein stonden, werden eenvoudig weggeblazen, zo sterk was de wind. Ik zag een man bij het raam staan, en ik zal me dat mijn hele leven lang blijven herinneren, in een wit overhemd, toen werd het rood omdat het opeens doorzeefd werd met glas, dat diep in het lichaam drong. Enige tijd later, hadden wij, leerlingen, die opgeroepen waren om hulp te verlenen, ons verzameld bij een school. Daarna liepen we naar het huis van de onderwijzer om hem hulp te verlenen. Hij woonde daar waar die verschrikkelijke klap van de explosiegolf vandaan was gekomen. We liepen naar de stad en ons kwam een massa mensen tegemoet, die al weinig meer op levenden leken. Sommigen hadden rode ogen, en liepen in de massa mee, niet wetend waar naar toe. Bij sommigen was het vel en lichaam zo verbrand, dat de spieren los waren geraakt van de botten en er bij hingen als afschuwelijke armbanden. De mensen hadden ondraaglijk veel pijn. Bij de weg stroomde een riviertje en de mensen wilden die ongehoorde hitte van het lichaam laten afkoelen. Ze sprongen in het riviertje. En zij dreven in de rivier, maar boven de rivier brandde de stad, in de rivier was waarschijnlijk al meer bloed dan water. Het asfalt was zacht geworden, je zou er op kunnen drijven, maar wij moesten lopen. Het leek op het eind van de wereld..."

Tegenwoordig geeft Judzi Egussa muziekonderricht, hij schrijft de muziek zelf. Als de taak van onderwijzer ziet hij het bijbrengen bij de kinderen van de liefde voor de vrede en haat tegen de oorlog.

"WERK EN GEEN BOMMEN!"

Het delegatielid van de jongeren uit de VS de arbeider Peter Laky uit Chicago ontmoette ik in het Festivalcentrum over de rechten van de werkende jeugd, waar gedurende zes dagen de delegatieleden problemen bespraken, die de jongeren van de meest uiteenlopende landen bezighouden: het recht op werk, de werkloosheid, het recht op onderwijs en beroepsopleidingen en de rol van de vakbonden om de rechten van de jonge arbeiders te verdedigen.

Peter vertegenwoordigt de vakbond van de arbeiders in de lucht- en ruimtevaartindustrie. Het behoeft geen betoog, dat hij deelgenomen heeft aan de activiteiten van het centrum. Laky heeft enkele malen het spreekgestoelte beklommen, luisterde aandachtig, wat de afgevaardigden uit andere landen hadden te vertellen. Op die dag hield Laky een toespraak over de groter wordende samenhang van de groei van de werkloosheid met de voortdurende bewapeningswedloop, militarisatie van de economie. En dat is geen toeval: hij is activist van de beweging 'Werk en geen bommen'.

"Wat is tegenwoordig het belangrijkste probleem voor de werkende jongeren uit de westerse landen? Waarover gaat de discussie in het centrum?"

"We zijn de discussie in het Festivalcentrum over de rechten van de werkende jeugd begonnen met het probleem van de arbeidsvoorziening, omdat dit probleem nummer één blijft voor zowel de arbeiders uit de kapitalistische landen als uit de ontwikkelingslanden. Zelfs op het hoogtepunt van de zogenaamde opleving van de Amerikaanse economie in 1983 en 1984 was de werkloosheid onder de Amerikaanse jongeren volgens officiële gegevens (die heel erg geflatteerd zijn en ik zal uitleggen waarom) 14%. Onder hen die te lijden hebben van discriminatie in ons land, is het werkloosheidspercentage nog hoger. 40% van de jongeren van Latijns-Amerikaanse en zwarte afkomst hebben geen werk. In de steden zoals Chicago, waar ik werk, is het percentage nog hoger: in sommige wijken van de stad is dit percentage 60 à 70%. Met andere woorden groeit in ons land een hele generatie op, die geen enkele hoop heeft op werk. En de situatie zal nog erger worden, als de nieuwe economische inzinking begint en die is volgens de meeste Amerikaanse economen al begonnen. De werkloosheid wordt ook nog vergroot,

omdat veel Amerikaanse ondernemingen er de voorkeur aan geven de produktie in te krimpen en de onderneming over te plaatsen naar de ontwikkelingslanden, waar geen vakbonden bestaan en waar ze kunnen handelen uitgaande van hun eigen belangen. Dat heeft ook zijn invloed op de vermindering van het aantal vakbondsleden in de VS."

"Maar de werklozen ontvangen toch een uitkering. Velen leven daarvan en doen geen moeite werk te vinden?"

"Dat komt niet overeen met de werkelijkheid. De mensen zitten te springen om werk. Slechts een voorbeeld. Een jaar geleden, toen er op een fabriek in Chicago een advertentie werd opgehangen, waarin 50 leerlingen gevraagd werden, had er zich een rij gevormd van zesduizend mensen. Trouwens, van die vijftig gelukkigen is tot nu toe niemand aan zijn werk begonnen. Ze zijn eenvoudig opgenomen in een wachtlijst voor het geval er een plaats vrij komt. Bovendien moet u niet vergeten, dat de werklozen hun ziektekostenverzekering verliezen, hetgeen betekent dat men in het geval van ziekte volledig zijn doktersrekening moet betalen. Wat de hoogte van werkloosheidsuitkering betreft, deze is afhankelijk van het voormalig verdiende loon en wordt niet langer dan 52 weken uitbetaald en soms zelfs niet langer dan 26 weken. Trouwens na de beëindiging van de uitkering wordt hij niet meer geteld als werkloze, al zit hij ook zonder werk. Daarom is het officiële aantal van de werklozen sterk geflatteerd en aanzienlijk lager dan het werkelijke aantal. Bovendien is de werkloosheidsuitkering aan vele voorwaarden gebonden. Men krijgt alleen een uitkering in het geval van een personeelsinkrimping. Als men weggejaagd wordt of op eigen verzoek ontslag neemt, dan verliest men het recht op een uitkering."

"Waarom bent U zo goed op de hoogte van de problemen van de werklozen?"

"In de eerste plaats, omdat mijn vrouw onlangs haar baan heeft verloren en in de tweede plaats moet iedere arbeider, en een vakbondsactivist des te meer, weten wat hem boven het hoofd hangt in het geval van ontslag."

"En hoe leeft een jonge Amerikaan, die werk heeft? Zoals U bijvoorbeeld? Hoeveel verdient U?"

"Bruto of netto? Dat verschil is immers behoorlijk groot. Ik verdien bijvoorbeeld per maand 2000 dollar, maar na aftrek van de verschillende belastingen blijft er 1200 over, wat het gemiddelde salaris is van de Amerikaanse arbeider. Misschien lijkt het veel, maar iedere maand los ik 700 dollar

af van mijn hypotheek op het huis voor het gezin bestaande uit vier personen. We hebben een dochtertje van acht en een zoontje van drie. Vijf jaar geleden was de hypotheekrente veel lager, maar nu bedraagt hij 12% per jaar. Dat betekent dat de aflossing van de hypotheek meer dan de helft van mijn loon opslokt. Bovendien hebben we het afgelopen jaar 1400 dollar aan medische hulp betaald. En dat komt bovenop het bedrag van de verzekeringspremie. Vijftig tot zestig dollar geven we iedere maand aan benzine uit. Toen mijn vrouw werkte betaalden we nog 240 dollar voor de crèche en kleuterschool. Een vrouw verdient over het algemeen trouwens minder dan de man in de VS. Mijn vrouw verdiende bijvoorbeeld 560 dollar in de maand."

"Hoe zijn Uw indrukken over de discussie in het centrum en over het festival in Moskou over het algemeen?"

"De discussies die we in het centrum gevoerd hebben, waren openbare en nuttige discussies. Tijdens de discussies deden de delegatieleden de meest uiteenlopende en interessante uitspraken. Ik heb gebruik gemaakt van jullie geweldige, ja inderdaad geweldige metro, ik heb over straat gewandeld, ik heb met Moskouers gepraat en was in cafe's en winkels. Alle deelnemers van onze delegatie, met wie ik heb gepraat, hadden gesproken over de grote vooruitgang, die jullie land heeft geboekt. De enige barrière, die me van de Sovjet-burgers scheidde, was de taal. Als het ons lukte een gesprek aan te knopen met de Moskouers, overtuigden we ons, dat ze geweldige en goedgezinde mensen waren."

"JULLIE GEMEENSCHAP VERDIENT DE GROOTSTE WAARDERING"

Ik maakte kennis met Henry Pypridge, delegatielid uit Australië en vertegenwoordiger van de jongerenraad uit de staat Nieuw Zuid-Wales, onder niet geheel gewone omstandigheden. De jongeman zat te springen om een ontmoeting met een journalist om te vertellen over zijn eerste indrukken, die hij had van zijn eerste bezoek aan een socialistisch land.

"Ik ben voor het eerst in een socialistisch land, vertelt Pypridge. In Australië heb ik veel gelezen over theorie en praktijk van het socialisme en ik ben nu er van overtuigd, dat een maatschappij als de Sovjet-Unie de grootste waardering verdient. Ik schaam me niet wanneer ik vertel, dat ik

hilde toen ik op het vliegveld van Moskou aankwam. Ik ben me bewust van de grote bijdrage, die de USSR en de andere socialistische landen hebben geleverd aan de ontwikkeling van de huidige wereld en in het bijzonder aan de rechtengarantie van de arbeiders, het opheffen van sociale onrechtvaardigheid, de exploitatie en het imperialistische juk, dat nog op vele plaatsen ter wereld bestaat."

"Maar U bent klaarblijkelijk naar het festival gekomen om niet alleen van dichterbij kennis te maken met de Sovjet-Unie?"

"Natuurlijk niet. Dit festival geeft aan de jongeren uit de landen die strijden voor de nationale onafhankelijkheid van hun land, de mogelijkheid om in te zien, dat de jongeren uit de wereld aan hun kant staan, dat ze solidair zijn. Tegenwoordig strijden veel volkeren voor hun rechten. De jeugd en studenten van Nicaragua strijden tegen hen, die een niet verklaarde oorlog tegen hun land ontketende. De jeugd en studenten van Zuid-Afrika vechten tegen het racistische regime. De jeugd en studenten uit het Midden Oosten vechten tegen het imperialisme en zionisme. En uiteindelijk zullen zij overwinnen!"

"Welke indruk heeft Moskou op U gemaakt?"

"Mij is Moskou zeer goed bevallen en in het bijzonder de mensen en de hartelijke ontvangst, die we onmiddellijk na aankomst op het vliegveld al kregen. Het waren niet alleen woorden. Gisteravond had ik bijvoorbeeld mijn portemonnee verloren. Een ramp! Geen dollars, geen roebels! Lange tijd zwierf ik door de stad, niet wetend wat ik moest doen. Groot was mijn verbazing, toen ik in het hotel mijn portemonnee en geld terugkreeg. Het bleek dat ik mijn portemonnee had laten vallen in de taxi. De taxichauffeur, jammergenoeg weet ik niet zijn naam, herinnerde zich in welk hotel ik logeerde en toen hij in zijn wagen mijn beurs opmerkte, heeft hij hem zo snel mogelijk afgegeven. Eenvoudig prachtig, omdat bij ons in Australië dat gewoon niet gebeurd zou zijn..."

HET VONNIS LUIDT "SCHULDIG!"

Een bruin beweeglijk jongetje van een jaar of twaalf, elegant de handen in de zakken van zijn zomerjas gestoken, zich in niets onderscheidend van zijn leeftijdsgenoten stond met belangstelling te kijken naar de verschillende

auto's, die geparkeerd stonden bij de ingang van hotel 'Rossija'. Hij keek door de raampjes van auto's naar binnen en bekeek de cijfers op de kilometerteller. "Alle jongens zijn ook gelijk," dacht ik, toen de jongen zijn handen nog niet uit zijn zakken had genomen. Of om precies te zijn, wat er van over was gebleven...

Sabir was uit Afghanistan naar het festival gekomen. We hadden afgesproken elkaar te ontmoeten nog voor het Anti-imperialistische Tribunaal, waar hij als getuige zou optreden. Dit tribunaal dat begonnen is op het XI Wereldfestival in Havana in 1978, neemt internationale jeugdontmoetingen in het programma op. Laten we het woord aan Sabir zelf geven:

"Het begon zo," vertelt hij. "Ik keerde terug uit school met mijn zusje. Zij ging naar binnen. Op de weg naast ons huis zag ik toevallig een pen, een prachtige goudkleurige pen. Ik vond hem erg mooi, ik wilde ermee schrijven. Daarom keek ik er met grote interesse naar. Ik draaide het dopje eraf, en plotseling vloog hij uit elkaar. Verder herinner ik me niets meer."

"Wanneer gebeurde dat?"

"Twee jaar geleden."

"Hoe kwam die pen daar op straat terecht?"

"Ik weet, dat de vijanden van ons volk ze daar lieten vallen, zodat de kinderen er door aangetrokken raakten en ze oprapten en zodat met hen hetzelfde zou gebeuren."

"Weet je nog meer van die gevallen?"

"Ik ken kinderen die dezelfde pennen vonden, speelgoederen. Niet zo lang geleden vond één van mijn kennissen een horloge, erg mooi. Hij raapte hem op en toen hij hem opwond, klonk er een ontploffing en hij kwam om."

"Wat wil je worden, als je groter wordt?"

"Ingenieur. Studeren aan het polytechnisch instituut in Kaboel."

"Waarom juist ingenieur?"

"Om zijn volk te dienen..."

Volgens de traditie van het Anti-imperialistische Tribunaal moet een ander lid van de delegatie de getuige introduceren. In dit geval was dat het lid van het Centraal Comité van de Demokratische Jongeren van Afghanistan, Djamal Chaibari.

"Het Anti-imperialistisch Tribunaal bestaat om op basis van concrete feiten en documenten de misdaden van het imperialisme tegen de mensheid aan de kaak te stellen,"

3]

zegt Djamal. "Aan de hand van Sabir willen we aantonen, dat het imperialisme zich niet alleen mengt in onze interne gelegenheden, in de interne aangelegenden van onze staat en de overwinning van de Aprilrevolutie ongedaan probeert te maken, maar ook te tonen dat dit optreden gericht is direct tegen ons volk, tegen haar toekomst, tegen de kinderen. Waaraan is Sabir schuldig? Hij wilde studeren, specialist worden, iets betekenen voor de maatschappij en het volk. Maar nu is hij hulpeloos en beroofd van datgene, wat andere kinderen hebben of kunnen hebben. Tegen Afghanistan wordt door de imperialisten een onverklaarde oorlog gevoerd en terroristische aanslagen gepleegd. Bovendien is het voorbeeld van Sabir er een getuigenis van, dat tegen ons volk niet alleen gewone wapens worden gebruikt, maar ook de meest verfijnde en anti-humane methoden."

"Sabir vertelde, dat iets dergelijks, wat met hem is gebeurd twee jaar geleden niet de enige zijn. Kent U nog andere voorbeelden?"

"Zulke voorbeelden zijn er vele. Er zijn kinderen, die armen, benen, hun gehoor, gezicht hebben verloren, velen zelfs hun leven. Is dat niet een beschuldiging van het imperialisme, die zijn toevlucht neemt tot in wezen monsterlijke terroristische akties, tengevolge waarvan kinderen invalide worden. Ik ben geen jurist, hoewel ik een tijdlang wel het internationale en staatsrecht bestudeerd heb. Maar volgens mij hoeft je geen jurist te zijn, om de schuld van het imperialisme te zien en overeenkomstige konklusies te trekken."

"Blijkbaar is het Anti-imperialistische Tribunaal niet de enige festivalgebeurtenis, waaraan door de jongerendelegatie van Afghanistan wordt deelgenomen?"

"We houden veel gesprekken op het festival en vertellen de delegatieleden uit andere landen over ons leven, werk en onze strijd," zegt Djamal. "Ik zou zo zeggen dat er voor onze delegatie een verhoogde interesse is waar te nemen. We worden fantastisch ontvangen en men nodigt ons uit voor gesprekken. Alleen al de komende dagen staan er meer dan dertig ontmoetingen met andere delegaties op het programma, waaronder Syrië, Tsjecho-Slowakije, Polen, de VS, West-Berlijn en natuurlijk de Sovjet-delegatie. Hier op het festival zijn we van plan onze internationale kontakten uit te breiden en vooral samenwerkingsovereenkomsten en andere bilaterale overeen-

komsten te sluiten met vertegenwoordigers van jongeren- en studentenorganisaties uit andere landen. Dat alles getuigt ervan dat we niet alleen staan in onze strijd, dat de jeugd solidair met ons is. Dat bevestigt nog eens de leuze van het festival: "Voor anti-imperialistische solidariteit, vrede en vriendschap!"

...Drieëndertig uur in totaal duurde de zitting van het Anti-imperialistisch Tribunaal in de congreszaal van het hotel "Kosmos". Getuigen uit zestig landen kwamen daar met de onweerlegbare bewijzen van de misdaden van het imperialisme. Er werden videobanden en dia's getoond, bij de voorzitter van het tribunaal kwamen schriftelijke getuigenissen binnen van diegenen, die vanwege gebrek aan tijd niet op konden komen dagen. Alle feiten werden zorgvuldig door een commissie vastgelegd, waarvan zeven mensen uit verschillende landen deel uitmaakten. Pas daarna werd de schuldigverklaring uitgegeven.

"Al op de eerste dag van het tribunaal werd duidelijk, dat de belangstelling ervoor groot was bij de delegatieleden," zegt de voorzitter van het Anti-imperialistische Tribunaal Emanuel Hernandez. "Er werden meer dan 65 verklaringen afgelegd. Daarom moest iedere verklaring tot vijftien minuten beperkt worden. Grote weerklank vonden bij de aanwezigen de verhalen van de ooggetuigen van de misdaden van het imperialisme in Latijns-Amerika, Afrika, Azië en in het Nabije Oosten. Op het toneel waren verschenen de invalide geworden strijders van de Nationale Bevrijdingsbeweging Farabundo Marti, slachtoffers van het Zuidafrikaanse repressieve apartheidsregime en getuigen van de Israëliëse misdaden in Libanon. We hebben ook de getuigenissen aangehoord uit andere regio's, waarbij de sprekers verschillende standpunten verkondigden, maar de getuigenissen over de misdaden van het imperialisme waren meer dan voldoende en we hebben er alles aan gedaan, dat de jeugd in de hele wereld ervan vernam."

"SOLIDARITEIT IS GEEN KEUZE, MAAR EEN PLICHT"

Het gewoonlijk zo stille Groene theater van het Gorkipark, dat omgeven is door een dichte haag van bomen, bruist van het leven. Er wapperen vlaggen en er worden leuzen en oproepen geschreeuwd. Tienduizend

jongeren uit verschillende landen verwelkomen met een donderend applaus ieder optreden. De belangrijkste meeting van de dag was aan de gang "Jeugd en studenten voor anti-imperialistische solidariteit".

Er loopt een kleine jonge man naar de mikrofoon toe. Het is de vertegenwoordiger van de Internationale Bond van Jonge Socialisten (IBJS) Ricardo Navarra. "Veertig jaar geleden, toen de Tweede Wereldoorlog afgelopen was, dachten de mensen dat ze eindelijk rustig konden leven in vrede en dat er geen vernederingen en slavernij meer zouden zijn. Maar helaas, in de huidige wereld is de situatie verre van ideaal. Het grootste deel van de bevolking op onze planeet bevindt zich ook nu nog onder het juk van een hard exploitatie. Nog nooit tevoren heeft er boven de mensheid zo'n dreiging van totale vernietiging gehangen. Veel landen worden gekonfronteerd met verschillende problemen; de schuldige is één — het imperialisme."

Het optreden van Ricardo wordt onderbroken door ovaties. Te horen zijn oproepen voor solidariteit met de volkeren van Nicaragua, El Salvador, Zuid-Afrika en Palestina.

"Het belangrijkste, waartegen wij moeten strijden, is de productie van kernwapens," vervolgt Ricardo Navarra. "Wij allen hebben gehoord of gelezen over de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog. Maar we kunnen er ons geen voorstelling van vormen, wat een derde wereldoorlog ons zal brengen, als die zal beginnen. We moeten ons allemaal aaneensluiten om de dreiging van een kernoorlog af te wenden. We zijn naar het festival gekomen, omdat we geloven in anti-imperialistische solidariteit, in vrede en vriendschap. Solidariteit is geen keuze. Het is onze plicht!"

Tussen de jonge mannen in het uniform van de strijders van de Nationale Bevrijdingsbeweging Farabundo Marti zat ook een klein en teer uitziend meisje. Ze had hetzelfde uniform aan, dezelfde laarzen en dezelfde rode halsdoek om haar hals. Haar naam is Gracia Maria Martinez. Vier jaar geleden heeft ze haar studie farmacologie opgegeven en trad toe tot het Front.

"Wat heeft je ertoe bewogen de wapens op te nemen?" vraag ik haar.

"De wens om mijn volk te helpen. Armoede, onbarmhartige uitbuiting van ons volk, prostitutie en honger onder de kinderen, dat alles is wijd verbreid in El Salvador," antwoordt Gracia. "We voeren nu een moeizame strijd.

Natuurlijk kun je zeggen, dat is geen zaak voor vrouwen. Ik ben de tegengestelde mening toegedaan, alsof een vrouw geen strijder zou kunnen zijn! Alle vrouwen, die lid zijn geworden van het nationale bevrijdingsleger, hebben bewezen dat ze de gelijke zijn van de manlijke strijders. Al mijn vriendinnen vinden, dat ze moeten vechten en de mannen moeten helpen bij de bevrijding van hun vaderland. Daarom zijn er in onze rijen veel vrouwen die het uniform aangetrokken hebben en het geweer ter hand hebben genomen."

"Gracia, hoe vindt men thuis, in het gezin je beslissing?"

"Het gezin van mij is in de hoofdstad, San Salvador gebleven. Zij staan volledig achter mijn beslissing. Mijn jongere broers, die thuis zijn gebleven, werken ook samen met het Nationaal bevrijdingsfront. En de laatste cent, die er is in ons gezin, wordt aan het Front gegeven."

Ik geef het kleine, maar moedige meisje een stevige hand. Ik wens je geluk en de overwinning, Gracia! De jeugd uit de hele wereld is solidair met je strijd.

"HET FESTIVAL IS FEESTDAG EN WERKDAG TEGELIJK"

Het Moskouse festival was volgens allen de belangrijkste gebeurtenis in het door de Verenigde Naties uitgeroepen Internationale jaar van de jeugd (IYY).

"De ideeën van het door de Verenigde Naties uitgeroepen Internationale jaar van de jeugd kwamen volgens mij volledig tot uitdrukking op het festival in Moskou," zegt de eregast op het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten, de directeur van de afdeling jeugdzaken van het secretariaat van de UNESCO, Pierre Valanie. "Een festival betekent immers altijd vriendschap en contacten met jongeren uit andere landen. En het belangrijkste element van dit festival is zijn atmosfeer, doordrongen van feestelijkheid en vriendschap, hetgeen letterlijk voelbaar is bij ieder programmaonderdeel. Bovendien betekent het festival ook het werk. Werk in de verschillende centra, tijdens veel discussies en bijeenkomsten, waar de thema's en problemen worden besproken binnen het kader van de basisideeën van het Internationaal jaar van de jeugd: Deelname, Ontwikkeling, Vrede.

In de huidige wereld hangt alles met elkaar samen. Je kunt niet van vrede spreken zonder na te denken over de problemen van de ontwikkeling en de nog bestaande ongelijkheid op economische en sociaal terrein. Je kunt niet spreken van deelname als je aan de jeugd niet de kans geeft praktisch mee te helpen aan de oplossing van deze problemen en zelfstandig het maatschappelijke stelsel, waarin ze willen leven, te kiezen. Inderdaad zijn de drie belangrijkste ideeën van het Internationale jaar van de jeugd aanwezig in iedere discussie.

Zulke discussies zijn er veel, ze worden gehouden in de meest uiteenlopende vorm en de jeugd die eraan deelneemt, legt een grote activiteit aan de dag. Dat is ook begrijpelijk. Die meningen worden tot uitdrukking gebracht door de vertegenwoordigers van talloze organisaties, met verschillende standpunten en ideologieën, die uit alle hoeken van de wereld naar dit festival zijn gekomen. Daarom geloof ik, dat de meningsuitwisseling de deelnemers zal verrijken."

"Ik wil onderstrepen," vervolgt Valanie, "dat dit festival volgens mijn diepe overtuiging niet zal eindigen op de dag van de sluiting. Het zal gericht zijn op de toekomst en het zal wegen aanwijzen en openen voor volgende jongerenacties, die voor alles gericht zijn op de vrede.

Het is niet toevallig dat in Moskou juist de kwesties over het behoud van de vrede uitvoerig worden besproken. Tegenwoordig voel je, dat vrede de belangrijkste zorg is van de jeugd, dat deze internationale samenwerking vereist voornamelijk op economisch en cultureel gebied samen met wederzijds respect. Ik ben ervan overtuigd, dat het festival een impuls zal geven aan deze samenwerking, zodat die meer op het concrete vlak zal komen te liggen. De UNESCO zal daar van haar kant ook aan meewerken."

"Welke indrukken hebt U persoonlijk overgehouden van de discussies op het festival?"

"Overal waar ik was, en dat was op veel plaatsen, zag ik open discussies en mensen die er actief aan deelnamen. De gesprekken verlopen heel levendig. Iedereen begrijpt immers, dat het belangrijkste de meningsuitwisseling is en niet het uitspreken van lange redes."

"DEELNAME, ONTWIKKELING EN VREDE"

Inderdaad, er was een verhoogde belangstelling van de delegatieleden op het XII Wereldfestival waar te nemen voor het themacentrum van het Internationale jaar van de jeugd en voor de problemen, die we hier al besproken hebben. Onderwerpen waren o.a.: het belang van de doelen en taken van het IYY en de realisatie ervan, het IYY en de opvoeding van de jeugd in de geest van vrede, wederzijds begrip en samenwerking, de rol, plaats en rechten en verantwoordelijkheid van de jongeren in de huidige wereld, de deelname van de jeugd aan de nationale ontwikkeling, de besluitvormingsprocessen van het sociale, economische, en politieke leven van de maatschappij.

Met Slavomir Tetslav, lid van de Poolse studentenbond, maakte ik kennis na afloop van de 'ronde tafelbijeenkomst' over het thema "Nationale jongerenprogramma's: politiek en wetgeving m.b.t. de jongeren. Doelen, taken en ervaring van de praktische uitvoering".

"Slavomir, hoe werd in Polen het besluit van de Verenigde Naties opgevat om in 1985 het Internationale jaar van de jeugd te houden?"

"De voorbereidingen voor het Internationaal jongerenjaar zijn, dat kan ik wel zeggen, onmiddellijk begonnen na de XXXIV zitting van de Algemene Vergadering van de VN in 1979, toen die beslissing werd genomen. Al in de jaren van 1982—1984 werden er in ons land een reeks wetten aangenomen, die gericht waren op een verbetering van de levensomstandigheden van de jongeren en de oplossing van de meest brandende problemen, waarmee de Poolse jeugd geconfronteerd wordt."

"Met welke problemen wordt de Poolse jeugd tegenwoordig geconfronteerd? En hoe worden ze opgelost?"

"Een van de ernstigste problemen is volgens mij, het probleem van de woningbouw voor de jongeren. Juist op dit gebied krijgen we de meeste steun van de regering. De coöperatieve woningbouw voor de jeugd is tegenwoordig aanzienlijk uitgebreid zodat de jongere zich snel een woning kan verwerven. Daarbij moet opgemerkt worden, dat de staat verschillende privileges aan de jongeren verleent, vnl. bij het verkrijgen van leningen. Er wordt tegenwoordig ook veel aan gedaan om de jongeren een stabiele basis te geven, zodat de jongens en meisjes zo min mogelijk de gevolgen van de economische moeilijkheden ondervinden,

die ons land langzaam maar zeker te boven komt. Opvallend is ook dat er tegenwoordig een wezenlijke verschuiving van de openbare mening bij de jongeren valt waar te nemen. Tegenwoordig begrijpt iedere jonge Pool, dat er geen sprake kan zijn van een verbetering van de levensvoorwaarden, van geestelijke en materiële behoeftenbevrediging zonder persoonlijke en actieve deelname aan de oplossing van de maatschappelijke problemen."

"Waarom komt die deelname concreet tot uitdrukking?"

"Vooral door het feit dat alle jongerenorganisaties, waarvan er vier zijn in Polen: de Poolse Studentenbond, de Bond van Poolse Socialistische Jongeren, de Bond van plattelandsjongeren en de Bond van Poolse jeugdbewegingen harcerz, actief en bewust meewerken aan alle overheidsmaatregelen om de volkseconomie te herstellen, de wetenschappelijk-technische vooruitgang te versnellen en de arbeidsproductiviteit te verhogen. We hebben bijvoorbeeld het Forum van de jonge generatie opgericht, waarvan ik trouwens ook deel uitmaak. Dat is een soort maatschappelijk instituut, waar iedere jongere met interessante initiatieven en concrete voorstellen kan komen, die dan op hun beurt onder de loep worden genomen door overheidsorganen. Onlangs is in Polen de Academie voor jongerenmeningsvorming opgericht. Hier kan ook iedereen voorstellen doen, die nut hebben voor het land, bijvoorbeeld op het gebied van techniek, technologie en wetenschap. Dat alles stelt de jeugd in staat grote activiteit aan de dag te leggen en geïnteresseerde en waardige burgers van het land te worden, waaraan Polen nu zo'n behoefte heeft."

"In Uw rede aan de 'ronde tafel' hebt U de kwestie over de jeugdwet die in Polen in voorbereiding is, aangestipt".

"Inderdaad, er is zo'n wet in voorbereiding en deze zal mogelijkerwijs al dit jaar in de Sejm van de Poolse Volksrepubliek worden aangenomen. Dat zal volgens mij, naast al het overige, een grote symbolische betekenis hebben. Dat zal het concrete resultaat zijn, in de wet vastgelegd, van het werk met de jeugd, waaraan de staat veel heeft gedaan in de laatste jaren. Natuurlijk, de wet zelf, als rechtsakte, kan niet alle problemen van de jonge generatie oplossen, maar hij zal er ongetwijfeld aan bijdragen, dat de maatschappelijke activiteiten van de jongeren verhoogd worden."

"DOORGAAN MET DE STRIJD"

De Cubaanse kosmonaut Arnaldo Tamayo Méndez, gast op het XII Wereldfestival ontmoette ik in het wetenschappelijk en creatief centrum, waar hij samen met zijn collega's uit de socialistische landen deelneemt aan het werk van de 'ronde tafelbijeenkomst' over het thema "Wetenschap en kosmos". Weliswaar onder omstandigheden, die verre van wetenschappelijk waren: de kosmonaut poseerde voor jonge kunstenaars uit verschillende landen, die op die dag naar hun creatief centrum waren gekomen en niet de kans aan hun neus voorbij lieten gaan om van deze beroemdheid een portret te maken. Net na de séance vroeg ik de Cubaanse gast op enkele vragen te antwoorden.

"Welke invloed heeft volgens U de wetenschap op de exploratie van de kosmos en omgekeerd, welke invloed heeft de exploratie van de kosmos op de wetenschap?"

"Ik denk dat de wetenschap en kosmos moeilijk van elkaar kunt scheiden evenals theorie en praktijk, omdat juist de wetenschap zich bezighoudt met de uitwerking van de theoretische kwesties, die men natuurlijk moet toetsen aan de praktijk. Men kan al menig voorbeeld aanhalen van de synthese tussen wetenschap en kosmos. De ruimtestations en de wetenschappelijke experimenten in de ruimte hebben al laten zien wat de geleerden ervan verwachtten en welke onverwachte resultaten dat soms opleverde. Maar dat alles, diende en zal dienen de verdere ontwikkeling van wetenschap en economie. Het betekent, dat tengevolge van zo'n synthese er een wederzijdse vruchtbare werking plaats heeft van wetenschap en de praktijk van de exploratie in de ruimte. Dat alles dient een belangrijk doel: de exploratie van de ruimte voor vreedzame doeleinden en het heil en de vooruitgang van de menselijke beschaving.

Helaas is er de laatste tijd een gevaarlijke wending waar te nemen in het onderzoek van de ruimte in de richting van een militarisatie. Al vele jaren houden de VS zich bezig met het realiseren van plannen voor militarisering van de ruimte. En nu spreken ze van het doorvoeren van 'strategische defensie initiatieven' en men spreekt doodleuk over het voeren van een oorlog in de ruimte. Ook de vluchten met het ruimteveer staan ten dienste van defensiedoeleinden. Dat is niet mijn persoonlijke mening, daar wordt openlijk over gesproken door de Amerikanen zelf. In de toekomst heeft

men de uitvoering gepland van aanvalssystemen in de ruimte, die gericht zijn op het territorium van de Sovjet-Unie en het gebruik in de ruimte van laser-, kern- en ander-soortige wapens. Tot nu toe is er geen verandering waar te nemen in deze gevaarlijke politiek. Ik denk dat de regering van de VS en ook de regeringen van andere kapitalistische staten, die de beslissing hebben genomen aan het Amerikaanse 'Star wars' programma mee te doen, zich rekenschap ervan moeten geven aan welke gevaarlijke weg zij zijn begonnen, een weg die miljoenen mensen op deze planeet bedreigt.

Wij kosmonauten zijn mensen die de toekomst zien en konstant nadenken over de toekomst, ervan overtuigd dat zo'n soort oorlog de menselijke beschaving vele eeuwen terug zou werpen, erger nog dat zo'n oorlog de mensheid geheel zou vernietigen. De huidige voorraad aan wapens op aarde is al meer dan genoeg om al het leven meerdere keren te vernietigen."

"Zeven jaar geleden hebt U deelgenomen aan jeugdfestival in Habana. Zoudt U deze twee grote forums eens willen vergelijken?"

"Zowel in Habana als in Moskou heb ik deelgenomen als gast. Het lijkt me dat het Moskouse festival over het algemeen het beste is. Hier zijn erg veel jongeren en er is erg veel enthousiasme. Iedereen wordt buitengewoon beziggehouden door de toekomst, door de economische en sociale problemen, de ontwikkeling van wetenschap en cultuur. Maar het belangrijkste zijn de kwesties van het behoud van de vrede, het stopzetten van de bewapeningswedloop en dan met name de 'ruimtevariant'."

"Nog een laatste vraag. Als U nu weer in de ruimte zou zijn, met welke woorden zou U zich dan tot de jeugd willen wenden?"

Na een poosje nagedacht te hebben, zegt Méndez:

"Ik zou het volgende zeggen: ga door met de strijd. Tegen de fascistische en racistische regimes, tegen elke vorm van uitbuiting."

SAMENWERKING, ONAFHANKELIJKHEID EN ONTWIKKELING

Op het festival waren vijftien themacentra, waarin de meest actuele problemen van de huidige wereld besproken werden; o.a. de problemen waarmee de jeugd rechtstreeks wordt geconfronteerd.

Veel problemen die om een onmiddellijke oplossing vragen, werden besproken in het centrum voor economische samenwerking, nationale onafhankelijkheid, ontwikkeling en een nieuwe internationale economische orde.

In het middelpunt van de belangstelling stonden hier de problemen die opduiken bij het uit de weg ruimen van de hindernissen voor het instellen van evenwichtige en wederzijds voordelige handelseconomische betrekkingen, het concept voor de "Noord-Zuiddialoog", de problemen van de economische hulpverlening, de overdracht van technologie aan de ontwikkelingslanden en het herstel van hun souvereiniteit over hun nationale natuurlijke hulpbronnen.

De delegatie van Peru vierde op het festival in Moskou de nationale feestdag, de Dag van de Onafhankelijkheid. Hoe is die dag geworden?

"Buitengewoon!" zegt de vice-voorzitter van het nationale voorbereidingskomitee voor het festival, de secretaris-generaal van de Communistische jeugd in Peru, Silva Barrio de Mendosa. "Ik denk, dat nog geen enkele Peruaan in de gelegenheid is geweest die feestdag in zo'n atmosfeer te vieren, als hier met vrienden uit vele landen. Met vrienden, voor wie de vreugde en pijn van je land ook hun vreugde en pijn is. 'Solidariteit', dat woord had op de feestdag in onze festivalclub een bijzondere betekenis: een op de feestdag, een in de strijd!"

"Op het hoogtepunt van het festival nam de regering van de V.S. het besluit iedere nieuwe hulp stop te zetten aan Peru, zolang de Peruaanse regering haar schuld aan Washington niet terugbetaald..."

"De ongehoord hoge buitenlandse schuld van de Latijnsamerikaanse landen en de landen uit het Caribische gebied heeft de astronomische hoogte bereikt van 360 miljard dollar. Deze schuld is het gevolg van de onevenwichtige handelsbetrekkingen, die opgelegd zijn door het imperialisme. Daarom vinden we dat het instellen van een nieuwe internationale economische orde en een gelijkwaardige economische integratie in de regio een noodzaak is. Daarom zijn ons de woorden uit de toespraak tot de jeugd en studenten van het XII Wereldfestival zo dierbaar: "Wij vechten voor het opheffen van de economische achterstand, voor echte economische onafhankelijkheid, voor de beëindiging van neo-koloniale uitbuiting, overheersing en onderdrukking, voor een oplossing van de hiermee verbonden buitenlandse schuld van de zwakontwikkelde

landen, die niet in staat zijn deze schuld af te betalen en voor het instellen van nieuwe internationale economische orde!"

"Het festival zal eindigen en de vlam zal doven. Met welke gevoelens keert U terug naar Uw vaderland?"

"De vlam van het festival zal niet doven. De vlam houdt een plaatsje in onze harten. Er is nog een heleboel werk te doen. De delegatieleden zullen over de resultaten van het festival vertellen aan de jongeren in hun land. Onze festivaldelegatie zal daarvoor nog een keer speciaal bijeenkomen na terugkeer..."

Sprekend over kwesties inzake de ontwikkeling van een nationale economie en over de samenwerking van de ontwikkelde landen met de ontwikkelingslanden wezen de delegatieleden meermalen op concrete voorbeelden uit het economische leven van hun land, waarbij een feit genoemd werd: de gelijkwaardige en wederzijds voordelige samenwerking is een onwrikbaar beginsel van de Sovjet-Unie in de verhoudingen met haar partners. Het volgende zei bijvoorbeeld de algemeen secretaris van de jongerenorganisatie van de Indische Nationale Congrespartij uit de staat Madchja-Pradesj, Charnek Singh:

"In de Indische economie bestaan twee sectoren; de particuliere en de overheidssector. Toch behoren alle sleutelindustriën tot de overheidssector, het ontstaan daarvan werd pas mogelijk, nadat India onafhankelijk was geworden. Allereerst zijn dat de metallurgie, zware machinebouw, de energie en de bewerking van de natuurlijke rijkdommen zoals olie, gas en kolen, maar ook het onderzoek op het gebied van kernenergie, de kosmos en meteorologie. En op alle gebieden zijn voorbeelden op te noemen van samenwerking met de Sovjet-Unie. Volgens mij is zo'n samenwerking een voorbeeld van zakelijke banden tussen landen met verschillende politieke en sociale systemen.

De Sovjet-Unie was een van de eerste landen die het onafhankelijke India erkenden. Gedurende alle jaren van het bestaan der republiek bestaan er tussen onze volken en regeringen de meest warme en vriendschappelijke betrekkingen. Een bevestiging hiervan werd de gezamenlijke Sovjet-Indische ruimtevlucht. Nu heeft het Indische volk zijn eigen kosmonauten. Dat is een geweldige prestatie. Onze geleerden onderzoeken aarde van het maanoppervlak. Uit de ruimte ontvangen we informatie over de komende moesson, het smelten van de sneeuw in de

Himalaya, wat van levensbelang is voor de Indische landbouw en onze dorpen, die te lijden hebben van droogte en overstromingen in het regenseizoen. In India net als in veel andere landen van Azië, Afrika en Latijns-Amerika is nog geen eind gekomen aan de honger, analfabetisme en ziekten, die karakteristiek zijn voor landen met een achterlijke economie. Tegelijkertijd echter worden er in de wereld miljarden uitgegeven aan de vervolmaking van de verschillende soorten wapening, o.a. ook ruimtewapens, hetgeen enorme middelen onttrekt van aardse problemen. Juist daarom streven we naar een vreedzame ontwikkeling van de internationale verhoudingen en naar een verbreding van de economische banden tussen alle landen ter wereld. Wij zijn tegen de neokolonialistische politiek, die gevoerd wordt door de imperialistische mogendheden met betrekking tot de ontwikkelingslanden en de zwakontwikkelde landen. We vinden dat de oplossing van al deze problemen, waarmee een groot deel van de mensheid wordt geconfronteerd in veel opzichten afhangt van de houding van de jongeren. Het Moskouse festival, het werk in de themacentra, m.n. het Centrum voor economische samenwerking, nationale onafhankelijkheid, ontwikkeling en een nieuwe internationale economische orde herinnert iedere deelnemer aan zijn verantwoordelijkheid jegens de toekomst."

INTERVIEW MET KOMMENTAAR, OF DE "DRIE WETTEN" VAN DE SOLIDARITEITSMARKT

Deze bazaar heeft haar eigen 'wetten'. De prijs wordt hier 'opgedreven' door de verkoper, maar niet omwille van de winst. Hier is een massa aan veelsoortige waren, maar geen concurrentie. Hier stelt men het zonder reclame, maar men kan letterlijk de kopers niet van zich afhouden. Dat is de solidariteitsbazaar, een traditioneel programmaonderdeel van alle Wereldjeugd- en studentenfestivals zonder uitzondering.

Ook op het Moskouse festival was weer zo'n bazaar aanwezig. Hij was gehuisvest in een ruim (achtduizend vierkante meter) paviljoen van glas en aluminium ten noorden van Moskou, een tentoonstellingsruimte die door honderdduizenden Moskouers wordt bezocht. Zoals op iedere bazaar is het hier altijd druk. De bezoekers zijn

geïnteresseerd in de prijzen, de replieken gaan over en weer. Tenslotte gaat men over tot de koop.

"Hoe gaan de zaken?" vraag ik aan een jonge energieke vent, die met gebaren iets aan het uitleggen is aan kopers.

"We hebben vandaag een prachtige dag gehad," antwoordt mijn gespreksgenoot en vervangend leider van de Boliviaanse jongerendeleгатie, Rodolfo Jenrich. "We hebben bijna alles al uitverkocht. Dat is prachtig, omdat het geld ten goede komt aan het solidariteitsfonds en we op deze manier een bijdrage kunnen leveren aan de zaak van de vriendschap en samenwerking tussen de volkeren..."

Dat is de eerste van de drie 'wetten', waarover ik het eerder al had, de handel is niet omwille van de winst. De ontvangen gelden gaan naar het internationaal solidariteitsfonds, die de festivalbeweging en de strijd van de jeugd en studenten voor hun rechten steunt.

"Welke dingen verkoopt U?" vraag ik Rodolfo.

"Het zijn niet zozeer waren, als wel voorbeelden van de Boliviaanse cultuur," verduidelijkt hij, "produkten uit bont, leer en hout. Het is allemaal fijn handwerk. Kunst- en nijverheidsprodukten, souvenirs. Elk van deze produkten is karakteristiek voor een of andere regio van ons land."

"En hebben de jongeren zelf meegewerkt aan het maken van deze souvenirs?"

"Ja, natuurlijk. Veel van wat we mee hebben genomen naar de Solidariteitsbazaar is gemaakt met de handen van de Boliviaanse jongens en meisjes zelf..."

En dat is de tweede 'wet', de jongerendeleгатies brengen naar de Solidariteitsbazaar op het festival veel soorten produkten, die ons m.n. kennis laten maken met de tradities en cultuur van het volk, textielprodukten, kunstvoorwerpen van porcelein, keramiek, glas, hout, metaal, leer en ook verschillende souvenirs. Bovendien worden veel van die produkten zelfstandig door de jonge mensen gemaakt.

"En gaat de verkoop morgen nog door?" vraag ik, geïnteresseerd kijkend naar de zienderogen leger wordende stellingen.

"Helaas niet," antwoordt Rodolfo, "alles wat we meegebracht hebben, is verkocht en tamelijk snel..."

Dat is tenslotte de derde 'wet' van de Solidariteitsbazaar. De kopers zijn hier niet alleen zo actief, omdat hier waren uit bijna de hele wereld verkocht worden, maar ongetwijfeld ook omdat ze weten: dat ze door het verkrijgen van een of ander voorwerp zelf ook een reële

bijdrage leveren aan de intensivering van de internationale jongeren-solidariteitsstrijd en de volkeren helpen in hun gevecht voor nationale onafhankelijkheid, zelfbeschikkingsrecht en democratie. Volgens gegevens van de directie van de Solidariteitsbazaar hebben er meer dan zestig landen aan meegedaan. Ze hebben produkten tentoongesteld met een totale waarde van ongeveer driehonderdduizend roebel.

De stellingen van de Boliviaanse delegatie zijn leeg geraakt en Jenrich haast zich naar een ander festivalgebeurtenis. Daarom een laatste vraag over het festival zelf.

"Het festival verloopt succesvol," zegt Rodolfo. "Het belangrijkste is de omgang van de jongeren met elkaar. Ik denk, dat dat waarschijnlijk niet alleen belangrijk zal zijn voor de Boliviaanse jeugd, maar voor alle jongeren van onze planeet. Het is prachtig die vrije ontmoetingen en gesprekken, het bepraten van je problemen. Het festival is een pracht van een gelegenheid voor de jongeren ervaring op te doen in het omgaan met elkaar en meer respect en begrip op te brengen voor een ander."

"WE HEBBEN KONSTRUKTIEVE DISKUSSIES GEVOERD OVER EEN GROOT AANTAL PROBLEMEN"

Men heeft met ongeduld en interesse naar deze persconferentie uitgezien. Hoe beoordelen de vertegenwoordigers van de Internationale Federatie van Liberale en Radikale jongeren het festival en hun deelname daaraan? Het is geen geheim dat velen een 'sensatie' verwachtten. Het standpunt kwam immers van een organisatie, die vroeger geen deel uitmaakte van de festivalbeweging. Is hen in Moskou toch iets niet bevallen? Of had men niet de mogelijkheid gehad een vrije dialoog te voeren over de voor hen interessante kwesties? Maar al in het begin van zijn verklaring zette de president van de Federatie, Jules Maaten al de puntjes op de 'i'.

"Het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten was de eerste gebeurtenis in zijn soort waaraan de Internationale Federatie van Liberale en Radikale Jongeren deelnam, zowel aan het festival zelf als aan de voorbereiding ervan," zei Maaten. "We zijn op het festival gearriveerd als vertegenwoordigers van de leden-organisaties uit

acht Westeuropese landen. Ons doel was kennis te maken met de politieke standpunten van de Federatie die jongeren-organisaties, waarmee we tot nu toe nog niet de mogelijkheid hadden contacten te leggen. Bovendien wilden we zoveel mogelijk organisaties uit de ontwikkelingslanden ontmoeten. Het criterium voor de waardering van dit festival is het feit dat we de mogelijkheid hadden van ervaring en gedachten met festivaldeelnemers uit alle landen ter wereld uit te wisselen. We hebben konstruktieve discussies gevoerd over een breed scala van problemen, zoals de rechten van de mens, de positie van de vrouw in de maatschappij, de maatschappelijke positie van de invaliden, de verhouding tussen de ontwikkelde en ontwikkelingslanden, de rechten van de arbeiders en de vakbonden, nationale bevrijding en zelfbeschikkingsrecht en natuurlijk over de problemen die verbonden zijn met de strijd voor de vrede, ontspanning en ontwapening. We hadden de mogelijkheid onze specifieke mening over deze problemen naar buiten te brengen en opgemerkt moet worden dat ook andere festivaldeelnemers, waaronder vertegenwoordigers van het ontvangende land, bereid waren over deze problemen in discussie te treden. De zogenaamde "Vrije Tribune," onderstreepte Jules Maaten, waarvan hij trouwens mede-voorzitter was, "was een van de belangrijkste bewijzen van de geest van konstruktieve en vrije dialoog..."

En daarna brandden de vragen los.

"Hoe verliepen de voorbereidingen voor het festival?"

"We hebben enkele voorwaarden gesteld. In de eerste plaats dat geen enkele organisatie van deelname zou worden uitgesloten, die de wens te kennen had gegeven naar Moskou te willen komen. Ten tweede dat alle besluiten gedurende de voorbereidingen op het festival in volle overeenstemming zouden worden genomen. En tenslotte, dat de mogelijkheid werd geschapen alle materialen, die we noodzakelijk achtten, mee te kunnen nemen naar het festival. Er kan nu worden gekonstateerd, dat al deze voorwaarden in acht zijn genomen."

"Uw federatie heeft de doelen, die men zich tot taak had gesteld, uitgevoerd. Kan dat uwerzijds als een positief aspect van het festival bestempeld worden?"

"Op deze vraag kan men alleen antwoorden, als men de resultaten vergelijkt met het doel, dat we in Moskou nastreefden. Wat het huidige festival betreft, dan kan men stellen, dat dat het meest representatieve in de geschiede-

nis is geweest en dat is meteen een van de belangrijkste resultaten."

"Zal uw organisatie ook in de toekomst aan de festival-beweging deelnemen?"

"Dat is een vraag, waarop een antwoord van alle leden van de federatie nodig is. Mijn persoonlijke mening is: ja. Deze deelname is erg nuttig."

"We spraken over de mogelijkheid van brede contacten. Met welke jongerenorganisaties op het festival heeft uw federatie de contacten verder verstevigd?"

"In de eerste plaats met het Komitee van jongerenorganisaties in de USSR. We onderhielden al contacten met deze organisaties gedurende vele jaren, maar m.n. op het festival zijn deze uitgediept en hebben ze een hoger niveau bereikt. Interessant waren ook de ontmoetingen met vertegenwoordigers van de nationale bevrijdingsbewegingen, van nationale en regionale jongeren- en studentenorganisaties..."

Zo eindigde deze persconferentie, die niet de hoop heeft bewaard van diegenen, die op het Moskouse festival zochten naar iedere gebeurtenis, die zou kunnen wijzen op een rimpeling in de eenheid en hechtheid van de jongerenvertegenwoordigers.

REIS DOOR HET HEDEN EN HET VERLEDEN

Zelfs de stortbui die boven Moskou uitbarstte een uur voordat de opening van de folkloredag 'Zomer in Kolomjenskoje', kon noch het gebeuren zelf bederven, noch de stemming van de delegatieleden en gasten van het festival, die 's avonds op 31 juli in het museum annex monument waren aangekomen, een museum dat bekend is vanwege het unieke overzicht van de Russische bouwkunst in hout en steen.

De feestdag die was opgezet als een vrolijke en kleurrijke voorstelling was geslaagd. Tegen de achtergrond van een grijze en sombere hemel staken de veelkleurige en bonte nationale kostuums des te helderder af. De bezoekers werden daar verwelkomd door bijna vierduizend jonge artiesten en decoratieve kunstenaars uit alle hoeken van de Sovjet-Unie.

In wezen kregen de gasten de gelegenheid om in enkele uren de hele Sovjet-Unie te bekijken. In miniatuur wel te verstaan. Hier kon men toezien, hoe voor hun ogen uit een stukje hout in de handen van een kunstenaar uit Noord-Rusland, een vogel geboren wordt, hoe een meisje uit Armenië een kleed weeft en hoe jongeman uit Moldavië een wonderkruik boetseert.

Trouwens de volkskunstenaars konden zich slecht concentreren. Men moest op een massa vragen antwoorden: Hoe? Waarom? Ook de vertalers hadden een drukke dag. Maar de taal van de volksdansen behoeft geen vertaling: deze is begrijpelijk en voor iedereen toegankelijk. Daarom was het ook gemakkelijk en natuurlijk dat een meisje uit West-Sahara zo eenvoudig mee kon doen in het dansensemble uit Sovjet-Tadzjikistan.

Optredens van de artiesten hadden tegelijkertijd op verschillende podia plaats. Het geluid van tientallen verschillende muziekinstrumenten, dat in één vloeiende, vormde een weergaloos feestelijk decor. En hoewel de feestdag in Kolomjenskoje onder leiding stond van de choreograaf van wereldfaam, Igor Moisejev en plaats had volgens een zorgvuldig uitgewerkt scenario (het was immers een voorstelling!), niet minder belangrijk was de onvoorspelbaarheid. En niet alleen omdat alles hier voor de gasten een verrassing was.

Wie kon bijvoorbeeld voorspellen, dat muzikanten uit Kirgizië op hun nationale instrumenten een impromptu van het Russische 'Kalinka' zouden uitvoeren onder begeleiding van Afrikaanse trommels. En hoe werd het uitgevoerd! Dit spontaan ontstane internationale ensemble had in luttele minuten een enorme mensenmassa rondom zich heen verzameld, die eendrachtig applaudiseerden op de maat van de muziek.

"Ik had zelfs niet gedacht, dat muziekinstrumenten van volkeren met zo'n verschillende geschiedenis en cultuur, zo harmonisch zouden klinken," schreeuwt de Guinese jongen Suma Lamén mij toe, terwijl hij tussen de benen een trommel geklemd houdt, die zelfs het lawaai van een boven ons hangende helikopter van de televisie overstemd. "Eenvoudig verbazend!"

Energieke ritmes worden afgewisseld door harmonieuze melodieën. De toeschouwers omringen het ensemble dat bij hen zo goed in de smaak valt. Men applaudiseert en

geeft bloemen. Het is voor iedereen interessant. Fototoestellen klikken. De filmcamera's zoemden. Steeds weer komen er gasten naar de houtsnijders, pottenbakkers, metaalbewerkers en wevers, de een om nog een vraag te stellen, de ander om nog eens de gemaakte dingen te bewonderen.

Helemaal bij de ingang van het park, waar juist 'de stad van de vakman' is gelegen, ontmoet ik een studente uit Guatemala, Guillermina Aguilar.

"Ben je niet een beetje laat gekomen?" vraag ik haar. "Het is al twee uur aan de gang."

"Nee, ik ben hier al vanaf het begin, ik wil gewoon alles nog een keer bekijken."

"Is er iets, wat je bijzonder is bevallen?"

"Ik vond alles mooi. Onze jongeren hebben helaas niet zulke mogelijkheden," zegt Guillermina. "Daarom was het aangenaam zo'n sterke, gezonde en mooie Sovjet-jeugd te zien. De Sovjet-regering maakt de ontwikkeling van volkstradities mogelijk, de herkenning van het verleden, de geschiedenis van het volk en geeft aan de jongeren de kans deze geschiedenis te bestuderen. Kunst is volgens mij de beste mogelijkheid de geschiedenis en het verleden van het volk tot uitdrukking te brengen. In het bijzonder als er sprake is van een land als de Sovjet-Unie, waar zoveel tradities zijn. In ons land, Guatemala, probeert de militaire diktatuur met behulp van concentratiekampen het volk, de Indianen en alles te vernietigen wat verbonden is met onze geschiedenis. Maar de revolutionaire beweging gaat door met haar strijd tegen de diktatuur. Voor ons allemaal, de revolutionairen van Latijns-Amerika, is wat we hier zien een nieuwe stimulans om door te gaan met de strijd. U moet zich wel erg gelukkig voelen, dat u woont en geboren bent in zo'n land. En weet u ervan overtuigd, dat we iedere dag aktiever zullen strijden, zodat onze jeugd net zo gelukkig en vrij wordt als uw jeugd..."

...De dag in Kolomenskoje is tot laat in de avond doorgegaan. Hij eindigde aan de oever van de Moskva, waar de gasten op de boten gingen voor een pleziervaart, duidelijke indrukken van de geschiedenis en het heden van ons volk en jeugd, de gastheren van het festival, met zich meenemend. Zij namen ook de glimlachen en handdrukken mee van de nieuwe Sovjet-vrienden met wie ze op deze avond kennis hadden maken.

"O SPORT, JIJ BENT DE VREDE"

De startmeester hief langzaam zijn hand met het startpistool op. Het schot weerklonk en tweeduizend man, waaronder bekende sportlieden uit vele landen waren, schoten naar voren. Dat startschot werd gegeven door niemand minder dan de president van het Internationaal Olympisch Comité en eregast van het festival, Juan Antonio Samaranch. Dit keer niet voor olympische beloningen en records. Hij gaf het startsein voor de vredesloop van het festival, een van de vele activiteiten van de Moskouse jongerenbijeenkoms.

Op het festival waren geen overwinnaars en geen verliezers. Het sportprogramma droeg in tegenstelling tot de voorgaande elf festivals geen competitiekarakter. Waarom? Hierdoor werd men in staat gesteld de deelname aan de sportieve activiteiten zo groot mogelijk te kunnen laten zijn. Bovendien is lang niet iedere delegatie in staat sterke sportlieden naar het festival af te vaardigen.

De hoop van de organisatoren werd geheel gerechtvaardigd: het sportieve karakter van het programma, de aanwezigheid van atleten uit verschillende landen in één team en één wedstrijdveld onderstreepten nog eens de waarheid, dat jeugd, sport en vrede ondeelbaar zijn. Dit idee werd op de een of andere manier verwoord door alle deelnemers aan dit sportieve onderdeel op het festival.

"Tot nu toe had ik nog niet deelgenomen aan festivals en ik werd getroffen door de omvang ervan in Moskou en dan m.n. van het sportieve programma," zegt de olympische kampioen en meervoudig wereldkampioen en recordhouder krachtsport, Janko Rusov uit Bulgarije. "Alles was prachtig op het festival. Het was een waar feest voor vrienden en jongeren, die zich aaneen willen sluiten en de vrede willen verdedigen. Ik denk dat het doel van het festival, de versteviging van de anti-imperialistische solidariteit van de jeugd en studenten in de wereld, bereikt is. Iedereen draagt de verantwoording over vrede en vriendschap en natuurlijk ook wij, sportlieden."

"Ik ben gelukkig, dat ik lid ben van de delegatie uit mijn land," zegt Dusjan Pasjek, de Tsjechische hockeyspeler en wereldkampioen 1985. "Ik ben blij dat ik de Moskouse sfeer van vriendschap kon inademen en dat ik over het Rode Plein kon wandelen. Ik vind dat je voor hockey alleen kunt trainen en spelen onder een vreedzame hemel. En wat

er gedaan moet worden om deze vrede te versterken, daarover heeft de jeugd die bijeen is gekomen in Moskou, zich uitgesproken. Van haar activiteiten hangt veel af. De vrede moet verdedigd worden."

De gedachte dat sportlieden ook hun bijdrage moeten leveren aan de versterking van de vrede en vriendschap tussen volkeren, werd uitgesproken door delegatieleden uit vele verschillende landen.

"Sportlieden moeten en kunnen veel doen voor het behoud van de vrede op Aarde, voor de versterking van de vriendschap tussen de volkeren op onze planeet, zodat de mensheid nooit kennis zal maken met de verschrikkingen van een kernoorlog. We moeten onze kracht niet alleen in de stadions demonstreren, maar ook in de anti-oorlogsbeweging," zo zei het lid van de nationale delegatie uit de BRD Brigitte Palzkil tijdens de discussie 'Jeugd en sport in de huidige maatschappij', een van de vele die in het kader van het sportprogramma van het festival heeft plaatsgehad. Brigitte die nog niet zolang geleden lid was van het nationale basketbalteam, werkt tegenwoordig als lerares wiskunde en lichamelijke oefening aan een middelbare school in Keulen. Ze was een van de initiatiefnemers van de nationale organisatie 'Sportlieden tegen de kernraketten, sportlieden voor de vrede'.

De ontmoeting met Brigitte vond plaats kort voor de sluiting van het festival.

"In de eerste plaats zou ik wat willen zeggen over onze beweging. Daarna zullen mijn indrukken over het verblijf in de hoofdstad van het festival begrijpelijker worden. In 1983, in hetzelfde jaar trouwens dat het comité "Sovjet-sportlieden voor de vrede" werd opgericht, wendden zich enkele bekende sportlieden uit de BRD zich tot hun collega's met de oproep zich actief in te zetten voor de strijd van de vrede. Zo is onze organisatie geboren, die daarna snel populair en representatief werd. Dat werd bijvoorbeeld gedemonstreerd door de sportdag die door ons was georganiseerd vlak nadat de beslissing genomen was door de regering om te beginnen met de plaatsing van de Amerikaanse Pershingraketten op ons grondgebied. We hadden niet alleen Westduitse sportlieden uitgenodigd, die het eens waren met onze overtuigingen, maar ook atleten uit andere landen, o.a. uit de VS en de USSR. Ik herinner me niet alle delegatieleden uit de Sovjet-Unie, maar onder hen

waren de voorzitter van het Komitee 'Sovjet-sportlieden voor de vrede' en olympisch kampioene, Jelena Petoeskova en olympisch kampioen Valeri Borzov. Alle aanwezigen op die feestdag van de vrede, en waren er ongeveer tienduizend, demonstreerden, dat we een reële kracht zijn.

Daarom waren mijn collega's en ik erg geïnteresseerd in de mogelijkheid naar het festival in Moskou te gaan, waarvan de leuze was 'voor vrede en vriendschap tussen volkeren'. Persoonlijk ben ik niet teleurgesteld in mijn verwachtingen. Het festival geeft aan jongeren uit verschillende landen de mogelijkheid nader met elkaar kennis te maken, contacten te leggen en over de meest verschillende onderwerpen van gedachten te wisselen."

"Ik heb ruim gebruik gemaakt van die gelegenheid," vervolgt Brigitte Palzkil. "Neem bijvoorbeeld de ontmoetingen met Jelena Petoeskova. We hebben niet alleen met elkaar gepraat tijdens de officiële gebeurtenissen, maar ook privé. Natuurlijk hebben we over onze organisaties gepraat, over de problemen waarmee we geconfronteerd worden. Maar niet alleen daarover. We zijn immers allebei vrouw. En natuurlijk hebben we het ook over puur menselijke problemen gehad en zelfs intieme onderwerpen. In het gewone leven doet zich zo'n gelegenheid niet vaak voor. Ik zal ook niet de ontmoetingen vergeten, die gewoon in de straten van Moskou plaatsvonden..."

"Maar wat is desondanks de sterkste indruk die U van het festival mee naar huis neemt?"

"Dat gebeurde op de eerste dag van het festival, toen alle delegatieleden zich in grote optocht op weg begaven naar het stadion voor de plechtige opening," vertelt Brigitte. "We liepen door een menselijke korridor. En wij, afgezanten uit vele landen, werden begroet door duizenden Moskouers. Maar zelf probeerde ik in de eerste plaats naar de gezichten te kijken van de oude mensen, van hen die de verschrikkingen van de oorlog meegemaakt hadden. Waarom? Natuurlijk werd ik beziggehouden door de vraag hoe zij, die de wreedheid van het fascisme aan den lijve hadden ondervonden, ons, vertegenwoordigers van de BRD, zouden verwelkomen. Ik heb hen gezien, maar begreep onmiddellijk, dat het open en goede mensen zijn. Op hun gezichten was geen schaduw van afkeuring te lezen. Ik hoorde de stemmen van de Moskouers en het woord

'vrede' dat ik in het Russisch ken, klinkt nu nog in mijn oren. Dat is mijn sterkste indruk van het festival, die ik mee naar huis neem en die ik nooit zal vergeten."

"TOT ZIENS OP HET NIEUWE FESTIVAL, VRIENDEN!"

Het einde van het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten te Moskou in het Leninstadion was ongelooflijk feestelijk en feestelijk. Er is niets uniekers dan de opening van het festival, zoals de bezoekers vaak zeiden. De sluiting echter overtrof ieders verwachtingen. De sportlieden gaven een heldere en kleurrijke show. Blaasorkesten gaven op het groene gras van het stadion een weergaloze uitvoering. Voor het eerst trad het ballet van het Bolsjoj Theater voor een honderdduizendkoppig publiek op en als decoratie voor dit spektakel dienden veelkleurige vlaggetjes, die feilloos werden gemanipuleerd door negenduizend jongeren op de tribune en gedurende dit hele feestelijke gebeuren een levende kleurrijke achtergrond vormden. Daarna verscheen het circus met echte en opblaasbare clowns, die afmetingen hadden van een flat van vier verdiepingen en verder akrobaten, jongleurs en jockeys. Het circusprogramma werd afgewisseld door choreografische komposities op Russische folkloremotieven.

Maar iedere feestelijke gebeurtenis eindigt helaas. Ook het sluitingsuur van het XII Wereldfestival brak aan. In stilte doofde de vlam. De vlag met het festivalembleem werd neergehaald. Op het grote elektronische tableau flitst in grote letters op: "Tot ziens op het nieuwe festival, vrienden!"

Maar de vlam van het festival is niet te doven. En als een bevestiging hiervan ontbrandden op de tribunes tienduizenden kleine zaklampjes in de handen van de zittende mensen. De delegatieleden, de gasten van het XII Wereldfestival en de Moskouers willen geen afscheid nemen. Zo stroomde de feestelijke gebeurtenis uit het stadion over in de straten van Moskou. En opnieuw ontmoetingen, liederen, glimlachen en handdrukken. Het festival is geëindigd. De vriendschap zet zich voort.

"Het enthousiasme van de delegatieleden groeide met iedere nieuwe festivaldag," zegt de leider van de Finse delegatie en lid van het Finse parlement, Marcus Aaltonen.

"Ik kan met zekerheid zeggen, dat de leden van de Finse delegatie heel veel onuitwisbare indrukken met zich meenemen. Het brede spektrum van de deelnemers en de vertegenwoordiging van de meest uiteenlopende politieke, filosofische en religieuze richtingen was de opmerkelijkste trek van dit festival. Het grotere scala aan deelnemers heeft de politieke betekenis van het festival groter gemaakt. Dat schiep de mogelijkheid gedurende de talloze discussies de meest brandende problemen van onze tijd vanuit een veelvoud aan gezichtspunten te bespreken. En hoewel het niet is gelukt op alle punten tot gelijk inzicht te komen, dat is trouwens nauwelijks mogelijk in zo'n kort tijdsbestek, belangrijk alleen al was de openhartige meningsuitwisseling.

In zijn totaliteit zou ik de atmosfeer van optimisme op het festival willen onderstrepen. Dit optimisme werd nog eens versterkt door de verklaring van Michail Gorbatsjov, dat de Sovjet-Unie eenzijdig een moratorium op alle soorten kernproeven in zal stellen, dat door ons met grote voldoening werd verwelkomd. Het festival is een belangrijk middel om de samenwerking te versterken, en het wederzijds begrip en de strijd voor de vrede te intensiveren."

...Acht dagen, iets minder dan 200 uur duurde in Moskou het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten. Gedurende die tijd vonden er in vijftien themacentra zeventig discussies plaats, zestig 'ronde tafel gesprekken' en acht conferenties, waar ongeveer vijfduizend delegatieleden het woord voerden, ofwel ieder vierde delegatielid. Er werden meer dan tachtig bijeenkomsten georganiseerd, variërend van ontmoetingen met jonge werklozen tot ontmoetingen met gelovige jongeren in het gebedshuis van de baptistengemeente. Het festival bood plaats aan 3145 soorten activiteiten met een gezamenlijke lengte van 7581 uur, 17 min. of 315 dagen.

Natuurlijk waren de deelnemers aan deze discussies het niet altijd met elkaar eens op alle punten. Dat is nu een keer zo, blijkbaar. Ze vertegenwoordigden immers bijna 3000 internationale, regionale en nationale jongeren- en studentenorganisaties met verschillende politieke, filosofische opvattingen en religieuze wereldbeschouwing. Onder de delegatieleden waren jonge communisten en socialisten, sociaal-demokraten en centristen, liberalen en radicalen, vertegenwoordigers van ecologische en talloze anti-oorlogsbewegingen, vakbonden, vrouwen- en kinderverenigingen, atheïsten en gelovigen.

Maar misschien is het belangrijkste resultaat van het festival wel, dat iedereen in zich wel de wens en de kracht vond zich boven taktische en soms ook strategische verschillen te stellen, als het ging om het belangrijkste: het afwenden van een dreigende kernoorlog en de inspanning van gezamenlijke krachten in de strijd voor de vrede.

Niet voor niets stond er daarom in een boodschap van de festivaldeelnemers op 3 augustus 1985 gericht aan alle jongeren ter wereld:

"Het XII Wereldfestival voor de jeugd en studenten, dat uniek was door de brede deelname, heeft het algemene streven van jongeren van de hele wereld met verschillende politieke opvattingen naar het verder ontwikkelen van de kontakten en uitwisselingen, aangetoond. Zij willen samenwerken aan de vrede, ontwapening, vrijheid en rechtvaardigheid ten behoeve van nieuwe vriendschappelijke verhoudingen en samenwerking tussen volkeren.

Lang leve de anti-imperialistische solidariteit, vrede en vriendschap!

Tot ziens op het nieuwe festival!"